

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamezne številke po 6 kr.

Naročnino in oglasila (inzerate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v

„Katol. Tiskarna“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni dnevi in prazniki, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 287.

V Ljubljani, v petek 15. decembra 1899.

Letnik XXVII.

Redni občni zbor

društva

„NAŠA STRAŽA“ v Ljubljani

za leto 1899

se bo vršil dne 30. decembra t. l.

dopoldne ob 11. uri

v Trstu,

v „Slavjanski čitalnici“

s sledečim vspešdom:

1. Nagovor predsednikov.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Sklepanje o poročilu načelstva.
5. Volitev treh pregledovalcev računov.
6. Eventualni predlogi in sklepi o njih.

V Ljubljani, dne 14. decembra 1899.

Načelstvo.

Državni zbor.

Dunaj, 14. dec.

Popolna zmeda.

Češki klub je torej včeraj, če tudi z neznatno večino, sklenil, da se morajo najprej v odseku in zbornici rešiti po § 14. uveljavljene ces. naredbe glede nagodbe in potem še le porazdelitveni in kvotni zakon. Ako se to ne zgodi, hoče klub v odseku in zbornici uporabiti vsa po poslovnem redu dopustna obstrukcijska sredstva. Kocka je torej pala!

V smislu tega sklepa so sinoči češki zastopniki v nagodbenem odseku po posl. Jandi vložili ugovor proti temu, da je odsek pričel razpravo o porazdelitvenem zakonu pred nagodbenimi predlogami. Sicer si s tem levičarji še niso zagotovili končne zmage, vendar je bilo to vprašanje tečaj, na katerem se je več dni sukal parlamentarni kalejdoskop. Istina je, in to moramo konstatovati, da je desnica iz početka solidarno zagovarjala in zahtevala to vspešbo dnevnega reda, in sicer iz taktičnih razlogov. Kakor sem že opetovano omenjal, bila bi levica v tem slučaju prisiljena, ali da vlado prepusti njeni usodi ali pa s pomožnimi četami iz veleposestva, proste zveze, naprednjakov ali celo iz nemške ljudske stranke vladi prikoči na pomoč in zagotovi večino za nagodbo. Še v predzadnji seji nagodbenega odseka so bili člani desnice edini, da grof Dzieduszycki takoj poroča o nagodbenih dogovorih.

Toda parlamentarna politika je sedaj podobna vremenu meseca suša. Zjutraj solnce posije, opoldne prši, zvečer pa sneži. Razne intrige so mešale niti, spletkarji so poskusili vsakojaka sredstva, da razdrobi obroč desnice in osamijo Čehe. Ne bom odkrival zvedavim čitateljem skrivnih potov takozvane zakulisne politike, ki izprija značaje, upogibljiva tilnike in lahkoverne ljudi zvaja na led. Faktum je, da so se Poljaki udali pritisku in obljubam in da omahuje tudi katoliška ljudska stranka. Češki konservativni veleposestniki

so opetovano izjavljali, da stojé ob strani zastopnikov češkega naroda, a danes stojé pred ozko brvjo češke obstrukcije. Čez brv se iz raznih vzrokov ne upajo, zato se govori, da zapusté državni zbor.

Raznovrstni vplivi in pomisleki pa so omajali tla tudi »Slovanski krščansko-narodni zvezi«, ki spaja v širokem okvirju narodne ravnopravnosti in socialne reforme poleg enega Čeha še tri narodnosti. Zastopniki slovenskega, hrvatskega in rusinskega naroda so bili valed razmer že od nekdaj obsojeni, da so pobirali le drobtine z bogato obloženih miz. Njihove glasne in opravičene tožbe so že v stari lesenjači odmevale s kričecim jekom.

Prošnje niso otajale src mogočnih gospodov, a grožnjam so se škodoželjno posmehovali ošabni in vsega siti nasprotniki. Odkar si je stara ustavoverna stranka zlomila vrat ob zasedanju Bosne, so se jugoslovanski zastopniki v novi zbornični palači naslanjali na avtonomistiške stranke ter v zvezi s češkimi in katoliško-nemškimi poslanci branili prava in svetinje svojega naroda. Dosegli so vsaj toliko, da pozna širša javnost slovensko-hrvatsko ime in da so merodajnim krogom odkrili rane in krivice, ki se gode temu trpinu ob avstrijsko-slovanski Adriji.

Leč je pričel pokati, in začetkom pomladi l. 1897. so se slovenski in hrvatski rodoljubi udali upanju, da prisije solnce pravičnosti in dobrohotnosti tudi pred naša vrata in na naših zapuščenih livadah vzbudi novo življenje, ustvari narodno prerodenje ter omogoči vstajenje stoletnega bolnika. Združili so se vsi jugoslovanski poslanci, izvzemši dva Srba, z Rusini v »Slov. krščansko-narodno zvezo«, ki je štela 35 članov. Bila je za Čehi in Poljaki najmočnejši klub na desnici, s katerimi sta vlada in večina morali računati. »Zveza« je sestavila podroben seznam vseh potreb, zahtev in želja ter ga grofu Badeniju in grofu Thunu primernim potom izročila v informacijo. Naravno, da je bil proračun sestavljen za več let, a je obsejal tudi nujne potrebe in prehalne točke. Poslanci so se pošteno trudili vsepovsod, da ob češko-nemški vojski ne prezro in ne preslišijo slovensko-hrvatskih in rusinskih polkov, ki so neomahljivo stali v bojnih vrstah za državo proti puntovnikom.

Dveletni boj je napravil mnogo škode v državi in deželi, moči so opešale na levi in desni, pričela so se mirovna pogajanja. I v tem važnem trenutku je »Zveza« dosegla, da so tudi njene zahteve bile na dnevnem redu. Načelnik Povše je v imenu vseh svojih tovarišev zahteval, da se mirovna pogajanja končajo, sankcionirajo z jezikovnim zakonom, kateri naj vsem narodom v Avstriji zagotovi popolno ravnopravnost.

Spravne obravnave so se zopet razbile valed nemške nestrpnosti, državnemu stroju pohaja kurivo, češka obstrukcija se oglašá, in strojevodje s potnimi obrazi tekajo od voza do voza, da bi vlak spravili na tir in v dir. In tako se je zgodilo, da so Rusini in Hrvatje narodne stranke sinoči izjavili, da hočejo in morajo glasovati za vse. Ker je bila nevarnost, da se »Zveza« razbije, je

po daljši, mirni in stvarni dčbati v klubu obveljal predlog, da člani »Zveze« v nagodbenem odseku in v plenumu glasujejo po svojem prepričanju.

So življi izven ožjih krogov, ki z vsemi silami delajo na razpad večine, a nemškoliberalno časopisje naravnost hujska stranko proti stranki ter desnico črni kot nasprotnico državi. Čitajte samo »N. Fr. Pr.« Namen je jasen. Zato je jako želeti, da češki zastopniki predrugačijo svojo taktiko in nagodbenim predlogam pusté prosto pot. To, kar zdaj želé, bi sigurneje dosegli.

Sinočna seja

je trajala nad 8. uro. Govoril je za dr. Fořtom za kvoto še dr. Menger, ki je skušal dokazati koristi nove kvote za Avstrijo. Mož je prepričan, da bode Avstrija imela koristi od porazdelitvenega zakona in po novi kvoti za dva milijona na boljšem. — Dobro poučeni krogi niso tega mnenja.

S tem je bilo prvo branje glede kvote končano in dotično poročilo izročeno nagodbenemu odseku.

Konečno so govorili še dr. Verkauf, dr. Fournier in Wolf o štrajku v Lvikavi. Zbornica je soglasno vsprejela nujnost dotičnega predloga.

Predsednik dr. Fuchs pred sklepom seje prosi poslanca Königa in dr. Fourniera, da prekličeta razžaljive besede, kar se zgodi.

Prihrednja seja je v soboto.

Proračunski odsek

ima danes sejo. Ministerski predsednik grof Clary je začetkom seje izjavil, da ni sovražen češkemu narodu. Preklical je jezikovni naredbi, da bi tako omogočil češko-nemško spravo in rešitev nujnih državnih potreb. Ko se to zadnje zgodi, hoče se takoj lotiti češkega vprašanja, za kar se že delajo priprave. Grof Clary torej upa, da še ostane na krmilu. In vendar se že imenujejo razni mogoči nasledniki!

Dr. Kramar vpraša voditelja fin. ministerstva, koliko je prebitkov v državnih blagajnicah. Dr. Kniazolucki odgovori, da se je zadnji dve leti izdalo iz blagajničnih preostankov za uradniške plače, investicije itd. 73 milijonov. Preostankov pa je še okoli 40 milijonov, in sicer 10 mil. v državnih papirjih in 30 milijonov v poštni hranilnici. Prebitki se torej krčijo in treba je skrbeti, da se z novim letom viri ne usuše.

Nato je do 1. ure govoril dr. Kurz o provizoriju in ob 3. uri je nadaljeval svoj govor. Za njim so oglašeni grof Palffy, Kaiser in dr. Krek.

Moravski izgredi.

Včeraj je imel preiskovalni odsek za moravske izgrede tretjo sejo ter zopet soglasno sklenil, da se mu izroče dotični akti, ker mu je preiskava sicer nemogoča. Doslej vlada na dvojni poziv ni hotea izročiti aktov.

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. decembra.

Čehi osamljeni. Rešitev parlamentarne krize se bliža in sicer preko Čehov in Jugoslo

vanov, ki so, kakor kažejo razmere, popolno osamljeni. Vse desniške stranke, ki so z nepopisnim navdušenjem podpisale adresni načrt v letu 1897 so pokazale sedaj, da jim je ljubša vlada kakor pa njih dosedanji zvesti zaveznik češki narod. Zmagale so državne potrebe, rešitev narodnostnega vprašanja je pa zopet potisnjena v kot, ako-ravno bi bila ta jedina podlaga nadaljnim mirnim in plodonosnim razpravam. Zvesti so ostali Čehom, pravi praška »Politik«, konservativni veleposestniki in Jugoslovani, a tudi ti niso vsi na naši strani. Usilili so nam orožje v roke in mi pričenjamo najodločnejši boj, ki se mora slednjič končati ugodno za nas. Za trenutek smo sicer poraženi, a le za trenutek. Češki narod in njega zastopniki se ne bodo izneverili načelom, izraženim v adresnem načrtu, in jih hočejo braniti do skrajnosti, naj pride, karkoli drago. Češka delegacija je sedaj slobodna v svoji akciji, postopala bo po svojem prepričanju in izvajala napram vladi najbrezobzirnejšo obstrukcijo. Kdo bo konečno podlegel, pokazalo se bo pozneje.

Odprava jezikovnih naredeb — politična potreba. Predsednik avstrijskemu ministru svetu grof Clary je čutil včeraj potrebo v budgetnem odseku spregovoriti nekaj besed in pomiriti razburjene češke duhove. Povedal je mož, kaj je storila vlada tekom svojih dnij, zakaj je storila take korake, in pritiskal na desnico, naj dovoli državne potrebe. Posebno pomenljiv je pa odstavek v njegovem govoru o odpravi jezikovnih naredeb. Minister prizna, da je ta vladin korak grozno razburil češko prebivalstvo, toda bila je to politična potreba, kateri se vlada ni mogla izogniti. Nemcem na ljubo je toraj »nepriustranska« vlada odpravila jezikovni uredbi za Češko in Moravsko. Nemce je hotela pridobiti zase, meneč, da ji bo desnica itak sledila čez drn in strn. Da se ugoti nemški pretirani zahtevi, to je politična potreba, da bi se pa ohranile in varovale Slovanom le z največjim naporom priborjene pravice in drobtine, to pa ne spada mej politično potrebo, ker do Slovanov menda vlade sploh nimajo nikakih dolžnosti več, skrbeti jim je le zato, da je polna nenasitna germanska vreča.

Verouk na nižjeavstrijskih realkah Vlada je pred nekaj časom predložila raznim deželnim zastopom načrt zakona o uvedbi verouka v višjih realčnih razredih, in razun koroskih nacionalcev so vsi pritrdili realčnemu načrtu. Cesar je sedaj potrdil sklenjen zakon za nižjeavstrijske višje realke v občno nejevoljo židovskih liberalcev.

V nemškem državnem zboru se je pojavila takoj ob pričetku razprave o državnem proračunu splošna nevihta. Bliski švigajo na vse strani. Grof Limburg-Stirum, vodja konservativcev, obdeluje kneza Hohenlohe. Bebel se je spravil nad načelnika mornarice, vodja Lieber pa nad ministra Miquela, zvest svoji oblubi, ki jo je dal volilcem, da v zbornici ne bo pral samo svilenih robcev, marveč celo perilo. Mož je ministru Miquelu naravnost povedal, da je on tisti, ki vedno ščuva cesarja. Pomagal mu je pri tem poslanec Sattler. Vso to nevihto provzročuje nesrečna vladna predloga glede pomnožitve vojnih ladij. Kriza je v sedanjih razmerah neizogibna, ne ve se le, kdo bo žrtva te predloge. Vlada in najvišji krogi bi se iznebili najraje nadležne zbornične večine, a z novimi volitvami bi prišli z dežja pod kap. Čelga ministerstva pa tudi cesar ni posebno voljan žrtvovati, in se bodo torej morali zadovoljiti z jednim ali dvema članoma.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. decembra.

(O vsprejemu pri kardinalu dr. Missii) poročajo dunajski »Reichswehr« iz Rima 12. t. m. mej drugim tudi to-le: Povodom današnjega vsprejema, takozvanega Visita di calore, je v stari Palazzo Venezia slovesen sijaj. Obiskovalca vodi uniformovani poslaniški uradnik skozi mnoge pred-sobe in ga izroči potem papeževemu ceremoniarju monsign. Respighiju, stričniku istoimenskega kardinala. Ta imenuje kardinalu ime dotičnika in potem se vrši kratka čestitka in razgovor. V bližini kardinala stoji poslanik grof Revertera, dva mlada poslaniška uradnika v svoji avstrijski kavalerijski uniformi pa tvorita častno stražo za cerkvenim dostojanstvenikom. Posebno pozornost

vzbujajo plemiči posamnih kardinalov, ki pridejo v svoji krasni starošpanski opravi in izroče voščila svojih porporatov. Veliko je bilo število redovniških predstojnikov, rektorjev raznih kolegijev, nemških in avstrijskih prelatov in monsignorov. Diplomatsko zastopstvo je došlo polnoštevilno. Tudi pruski poslanik baron pl. Rothenhan je bil navzoč. Visoka dostojanstvena zunanost novega avstrijskega kardinala, čegar ljubeznivost se obče hvali, napravlja tu v Rimu splošen utisek.

(Na znanje.) V listku »Slov. Naroda« je povedal neimenovan kritik svoje misli o knjigah družbe sv. Mohorja. V imenovanem listu z dné 13. dec. št. 285, ko pové svoje opombe gledé dr. Fr. Lampetovih »Zgodb sv. pisma«, pravi med drugim: »Kar se tiče slik, moramo priznati, da so Führichove prav lepe, a druge slike, zlasti Dostalove, pač ne sodijo v te »Zgodbe«, ker jih le kaže. — Resnici na ljubo bodi povedano, da v dr. Lampetovih »Zgodbah« ni niti ene ne Führichove ne Dostalove slike.

(Župnija Velike Poljane) pri Ribnici je podeljena tamošnjemu župnemu upravitelju čast. g. Josipu Volc.

(Slovensko gledališče.) Intendanci dramatičnega društva posređilo si je pridobiti za prvo operno gostovanje v letošnji sezoni odličnega tenorista, umetnika, c. kr. dvornega opernega pevcu z Dunaja, gospoda Fran Pacála. Odličen gost sodeloval bo pri dveh opernih predstavah na slovenskem odru in sicer poje prvičkrat v soboto, dne 16. t. m. krasno ulogo Jankota v Smetanovi operi »Prodana nevesta« (tedaj nastopi v operi, katera je ljubljenska slovenskega gledališnega občinstva) in drugikrat poje v torek, dne 19. t. m. veliko in krasno naslovno ulogo v Gounodovi operi »Faust«. — Ker je zanimanje za nastop tako izbornega tenorista in odličnega pevcu dunajske cesarske opere veliko, opozarjamo občinstvo iz Ljubljane in dežele, da naj si pravočasno sedeže z naročilom v Šeškarkovi trafiki v Šelenburgovih ulicah osigura.

(Slovensko gledališče.) Že lani so se »Rokovnjači« tako priljubili občinstvu, da so si zagotovili stalno mesto v našem dramatiškem repertoarju. In prav je tako. Igra sicer nima kake epohalne vrednosti, toda že po svojem pristno domačem značaju, po svoji zanimivi in našem narodu tako priljubljeni vsebini, in naposled tudi radi svoje — zgodovine, pač v obilni meri zasluzi, da izpodrine za vselej zoprne nemške »Razbojnike« z našega odra. — Pri sinočnji predstavi smo zopet občudovali g. Verovška, koliko premore in doseže, ako nastopa v ulogi, ki je njemu primerna, ki je zanj ustvarjena. Kako izborno je pogodil ves tip starega očanca Mozola; s svojimi nastopi je dajal celi igri pravo življenje, in da so se »Rokovnjači« tako priljubili, nima pri tem majhne zasluge ravno gospod Verovšek. — Nandeta je predstavljal g. Inneman. Bil je sicer dober v mnogem oziru, vendar bi se drznili izpovedati — če se ne bomo zopet komu zamerili — da se v tej ulogi g. Inneman ni pokazal tacega umetnika, kakor v drugih igrah. On nam ni pokazal tistega Ferdinanda, kakor si ga predstavljamo v Jurčič-Krtnikovem romanu ali v dramatično predelanih Govekarjevih »Rokovnjačih«. Manjkalo mu je tiste rokovnjaške živahnosti, kazal ni niti najmanje onega dostojanstva in neomejene moči, pred katero naj bi se tresli njegovi drugovi, in slednjič ni imel njegov nastop nič tragičnega na sebi. Ne vemo sicer, ali bi res ne zmogel povsem te uloge, — ali je pa ni zadostno preštudiral. — Ugajali so precej gospodična Ogrinčeva, g. Danilova in gospodje Danilo (Obloški Tonček), Deyl (Štefan) in Housa (Bojec). Nekatere postranske osebe, zlasti rokovnjači, so bili v svojih malenkostnih ulogah nekako nerodni. Omeniti nam je še g. Polakovo, da je prav ljubko zapela dve pesmici.

(Opekarska cesta in Cesta na loko) sta sedaj dobro zameteni. Mestni magistrat misli gotovo, da na »gmajni« ne prebivajo tudi davkoplačevalci. O stradonih niti ne govorimo, tam morajo ljudje sneg kar na celo gaziti. Seveda, na »gmajni« so volilci večinoma opozicijonalcii. Če gospodarji lahko požirajo prah, zakaj bi Gmanjčani ne smeli gaziti snega.

(Iz Zg. Tuhinja), 6. dec. Od 25. nov. do 3. dec. je bil v naši fari sv. misijon. Vodili so ga

oo. frančiškani P. Efreim Turk s Trsata, P. Salezij Vodošek in P. Engelbert Pollak iz Ljubljane. Domačih komunikantov je doma 680 (nad 150 jih je po svetu, zlasti na Vestfalskem), a bilo je obhajanih ob misijonu 2000. Da jih je moglo toliko prejeti sv. zakramente, moramo zahvaliti preč. patre misijonarje, ki so neutrudljivo spovedovali; preč. patre iz Kamnika, ki so pomagali v spovednici, preč. gg. sosedne župnike: šmartinskega, špitalskega, motniškega, češnjiškega; špitalski je spovedoval kar od ponedeljka do sobote. Bog povrni vsem! — Cerkev umirajoče M. B. v Zg. Tuhinju je 31 m dolga in 10 m široka, pa bila je skoraj zmerom polna, zadnje dni celo natlačena, da so ljudje tudi zunaj stali, ker niso mogli vsi notri. Lepa je bila procesija. Tri Marijine družbe, dekliška, ženska, fantovska so šle pred križem. Družba krščanskih žen in mater je bila kanonično ustanovljena letos 18. julija. Sprejemom smo čakali do misijona, sprejetih je bilo 92 žen, polovica vseh. Ginljivo je bilo tudi gledati fante, Marijine otroke, ki so nesli križ, drugi pa svetili na vseh štirih straneh poleg njega. Fantje okoli križa! Slovesno priznavajo, da verujejo v Križanega, da hočejo hoditi za Križanim, naj hudobni svet poreče, kar hoče! K temu suhemu poročilu o našem misijonu pa moram še nekaj opomniti. Ko je naš višji pastir izrazil željo, naj bi se v dveh letih po vsi škofiji obhajali misijoni, slišali so se tu pa tam glasovi: »Ne quid nimis, quotidiana vilesunt«, misijoni bodo zgubili veliko privlačljive sile. Pa skazalo se je v tuhinjski dolini ravno nasprotno. V tuhinjski dolini so tri fare: Sela, Šmartno (Spodnji Tuhinj mimo grede omenim, da živa duša v dolini ne pravi Spodnji Tuhinj, ampak le Šmartno), Zg. Tuhinj. Na Selih je bil misijon letos aprila, v Šmartnem kmalu potem junija, v Zg. Tuhinju zdaj. In glejte, na Selih so se ga udeleževali ljudje z vnemo, in ko je bil misijon v Šmartnem, vleklo je tudi Selane zopet na misijon, in ko je bil v Zg. Tuhinju, vleklo je tretjič Selane in Šmarčane in domače, ki so se udeleževali že prej obeh misijonov; pridno so hodili na misijon v Zg. Tuhinj tudi Špitalci in Motničani, Češnjičani in Podgorci, iz Črnege Grabna in tudi Štajarci iz dreške doline. Ljudstvu se je srce z žalostjo napolnilo, ko so frančiškani-misijonarji jemali slovo, in glasno so jokali; s solzami v očeh so tudi gledali za njimi, ko so odhajali. Vsi kličemo za njimi: Bog Vas plačaj!

(Tržaški socijalni demokratje udarjeni.) Pred sodiščem v Trstu se je vršila pravda, katera je socijalnodemokratiško stranko pokazala v pravi luči. Pravni zastopnik Rihard Camber je že pred več leti izstopil iz socijalnodemokr. stranke in ustanovil »neodvisen« socijalističen list »Il Lavoro«, v katerem je delovanje »oficijoznih« socijalnih demokratov hudo bičal. Med njimi je posebno ostro prijemal »voditelja« Gerina, kateremu je očital med drugim tudi to, da je okradel delavsko blagajno. Gerin je seveda moral planiti po koncu in je za žive in mrtve trdil, da je nedolžen, imenoval Camberja »lažnjivca« in »šufta« in tožil zaradi razžaljene časti. Pri obravnavi pa je Camber vse dokazal in razkril pred svetom veliko sleparijo, ki jo socijalni demokratje uganjajo z delavci. Gerin je res okradel delavsko blagajno. Že dvanaest let živi voditelj Gerin samo od delavskih krajcarijev. Dunajski dr. Adler ga je nastavljal v Trstu kot »voditelja« in mu je dal tedenske plače 16 gld. Pri štrajku v Muggii pregovoril je delavce, da so mu dali po 4 gld. na dan. Vkljub takim dohodkom se Gerin za delavski blagor ni zmenil prav nič, romal je od gostilne do gostilne, zvečer vedno prišel pijan domov in zjutraj kakor kak »boržoazijec« vstajal ob 11. uri. Bil je popoln hinavec. Hodil je z delavci v najbolj umazane gostilne, jedel z njimi polento in fižol in pil vodo z jesirom, kakor proletarec, potem pa je šel z »višjimi sociji« v restavracije, da se je najedel še pečenke in pil šampanjca. Ta mož je v Brnu poleg slovenskega voditelja socijalnih demokratov in feljtonista »Narodovega«, Etbina Kristana, zastopal laške socijalne demokratje na strankarskem shodu. Lepa družba!

Ravnik pred porotniki.

(Izvirno poročilo.)

(Dalje.)

Popoldne se je nadaljevala obravnava točno ob 1/4. uri.

Predsednik je pojasnil, da se bo v prvi vrsti vršilo zaslišanje priča iz Kamnika, ker so se na Ravnikovih manšeta in srajci našli sledovi krvi. Ravnik se je izgovarjal, da je ta krvna znamenja dobil, ko je padel pod oknom Dornikove, praske pa od pretepa s Kuštrom.

Predsednik nato zasliši Ravnika o umoru pri Kamnigoric. Ravnik pravi, da ga je žena zelo ozmerjala, ko sta prišla 6. oktobra z Žvanom iz Kamnika nazaj. Žvan je spal pri njem, ker je bil truden, in mu naročil, naj ga ob 3. uri pokliče, da bode šel na vlak. Storil je to in Žvan mu je nagovarjal, naj gre z njim, da mu bode potroštal ženo, ker sta hišo prepoceni prodala. Ravnik se je bal svoje žene in se ni odzval Žvanovemu vabilu. Nedeljo potem je Žvan zopet prišel nazaj. Spal je pri njem ter sta šla drugo jutro skupaj na semenj. Opoludne je prišel k njegovi ženi nekdo od g. Zorman z naročilom, naj se oglasi pri Zormanu v Šiški radi onih 200 litrov vina, katerega je dal Zorman Borštnikovi in je bilo vino pri Borštnikovi zarubljeno. Šel je potem k Zormanu in mu obljubil urediti stvar.

Predsednik: Kaj Vas je brigalo to vino?

Ravnik: Posredoval sem, da je dobila Borštnikova to vino, in Zorman je zahteval od mene, da preskrbim plačilo. Ko sem prišel od Zorman, mi je Žvan zopet prigovarjal naj grem z njim. Šel sem z njim na kolodvor, ker mi je Žvan karto kupil.

Predsednik: Kam bi bili šli z Žvanom.

Ravnik: Na njegov dom v Sp. Gorjah.

Predsednik: Do katere postaje sta pa imela karte?

Ravnik: Ne vem, ker je karte on vzel in jih imel ves čas. Dogovorila sva se, da pojdeva čez Kamnogorico. Prenočila bi pri moji teti ter potem šla naprej. Ženi svoji sem moral to prikriti, ker bi bila posebno huda, ako bi vedela, da spim v Kamnigoric, radi sestrice France, vsled katere bi se skoro moja ženitev razdrla. V vlakcu sva z Žvanom dobila neko dekle iz Kamnegorice in jaz sem jo izpraševal po sestričini, ako se je že omožila. Pogovarjala sva se z Žvanom, kot bi se šla ženit. Žvan je hotel izstopiti v Podnartu, kjer je imel neko opravilo, a jaz sem mu dejal, da je čez Otoče bližje do prenočišča.

V Otočah sva šla v gostilno pri postaji. Ondi sva pila. Meni je postalo slabo in sem šel za četrt ure na prosto proti cerkvi, ker okoli hiše nisem našel pripravnega prostora. Ko mi je slabost ponehala, šel sem nazaj v gostilno. Potem sva z Žvanom šla. Dejal sem mu: »Ako boš težko hodil, boš pa pri Bolantinu prenočil. Došla sva do Bolantina in jaz sem hotel po svetilko, ker je bilo zelo temačno, Žvan pa je dejal: »Nikar, veliko sem že vina zvožil po tej poti, pojdiva po vozni poti«.

Ta pot je meni bila neznana. Na tej poti sta nama prišla nasproti dva človeka, katera je Žvan vprašal: »Ali greva prav v Kamnogorico?« Odgovorila sta: »Prav!« Potem opisuje Ravnik, da je pri ovinku šel na stran. Odstopil je s ceste na levo roko. Opravil je svojo stvar ter si prižgal cigaro. Kaj sumljivega ni videl, ne slišal. Na katero pot je Žvan zašel, ni vedel, on je šel po vozni poti. Nakrat je na ovinku zaslišal šum. Misli, da so ljudje iz Kroke, potem pa je začul Žvanov glas: »Blaž, teci, teci!« Tekel je nato proti mostu in zaklical: »Boštjan, kaj pa je!« Pri mostu mu je najprej stopil na pot velik mož s čepico ter mu pristrigel pot; ko je hotel čez vodo, stopil je predenj drugi, nato je on zbežal in zavil naravnost po griču gori proti Otočam. Dejal si je: »Kaj je z Boštjanom?« a misli, si je, bo že povedal, kaj je bilo, ko skupaj prideva. Nazaj ni hotel iti, ker si je misli, da je vendarle bolje iti domov, da ne bode žena huda, ako bi zvedela kaj o Kamni gorici. Zato tudi ni hotel doma ničesar povedati o dogodku. Ko bi vedel, kaj se je zgodilo, bi že poklical ljudi na pomoč. Po tej izjavi se Ravnik obrne do porotnikov ter pravi:

»Dragi gospodje porotniki, vsaj veste, da vsak mož zakriva svoje ljubezenske stvari, dokler more«.

Predsednik: »Ali ste jih vedno zakrivali?«

Ravnik: Sosebno radi Kamnegorice. Drugi dan v sredo je prišel k moji ženi neki Gorenjec ter je pravil o umoru, kar mi je žena o tem povedala. Jaz sem se tega ustrašil, ker je bil Žvan

moj dober prijatelj. Zvečer sta prišla k meni policaj in orožnik ter smo govorili o umoru. Dejal sem jima, da sem spremljal Žvana do vlaka, zamolčal sem pa radi žene, da sem šel z njim proti Kamnigoric, ker mi je bilo zapretno, da me bode pri prvem zopetnem pojavu nezvestobe sodnijsko preganjala. Ko sta orožnik in policaj odšla, šel sem po Kolodvorskih ulicah in tu srečal neznanega človeka, ki me je pozdravil: »Dober dan!« Vprašal sem ga, kdo ve, kateri konduktarji so vozili popoldne z gorenjskim vlakom.

Predsednik: Ali hodijo v Vašo gostilno konduktarji.

Ravnik: Sedaj ne. Tisti človek mi je pokazal stanovanje konduktarja Jugovica. Ravnik pravi, da je misli, da bode prišel k onemu manjšemu in rudečemu, zato je temu dejal, ako ga pozna. Potrdil mu je, zato ga je vprašal, ako je njega videl na gorenjskem vlakcu. Ni se vedel spominjati. Povabil je konduktarja na pijačo, a ni hotel iti. Vprašal je konduktarja, ako ima kaj drobiža.

Predsednik: Ali imate toliko premoženja, da lahko razsipate.

Ravnik: V družini sem že tak.

Predsednik: Vsaj niste bili v družini.

Ravnik izpove nadalje, da je dal konduktarju potem desetak, konduktar pa njemu petak nazaj.

Konduktar ga je vprašal, kedaj mu da nazaj drugi petak, on je pa odgovoril: »Tisti naj bo za pijačo. Če bo kak policaj ali žandar Vas vprašal, ne povejte, da sem bil na Gorenjskem«. To je dejal, da žena ne zve. Potem sta prišla domov orožnik in policaj ter sta ga vzela.

Predsednik: Zakaj sta Vas vzela?

Ravnik: Dejala sta: »V imenu postave pojedite, in šel sem«.

Predsednik: Kaj ste si mislili.

Ravnik: Da grem na rotovž, kjer me bodo kaj vprašali, ako kaj vem, družega si nisem misli, ker Žvanove smrti nisem kriv.

Predsednik: Ali niste rekli: »Ali mislite, da sem ga jaz?«

Ravnik: »Mogoče«.

Predsednik: Kaj ste dejali na poti nekemu postreščku.

Ravnik: Postreščku štev. 20 sem dejal: »Ali nisva bila v ponedeljek okoli pete ure skupaj«. On je rekel: »Da!«

Predsednik: Zakaj ste to dejali? Kaj vas je brigalo, ako ste bili ob 5. uri z njim skupaj. Hoteli ste ga napeljati.

Ravnik: To sem pač dobro vedel, da sem bil na Gorenjskem.

Predsednik: Zakaj ste se torej lagali in zakaj ste celo poklekili pred priče v Otočah in jih prosili, naj spoznajo, da se motijo.

Ravnik: Vse radi žene.

Predsednik: Še v Otoče ste se radi tega pustili peljati uklenjenega, ker ste tajili, da ste bili gori.

Ravnik: Tajil sem radi žene. Misli, sem si, da bodo mej tem, ko jaz tajim, ujeli pravega.

Preds.: Zakaj ste do 11. nov. o tem molčali, zakaj niste prej kaj povedali o možu v kapi, da bi se ga lahko zasledovalo. Če bi kaj skrbeli za vašega prijatelja, bi mu pomagali, vsaj ste ga v Kamniku celo v sobo zaprli.

Ravnik: Ko bi vedel, da se mu kaj zgodi, bi gotovo pomagal.

Preds.: Saj vas je klical.

Ravnik: Potem je bilo tiho in sem misli, da je naprej šel.

Predsednik prebere prejšnje Ravnikove izjave, v katerih se trdi, da je dobil osodnega ponedeljka postreška štev. 20 ob 5. uri popoldne in da je temu naročil, naj pride Borštnikova v gostilno »Miramare«. Šel je potem v to gostilno ter na vratih vprašal, ako je bila ondi ta gospa. Ker so mu dejali ne, šel je dalje. V »Zvezdi« je srečal nekega brusarja, ki stanuje v njegovi hiši. Ta ga je še pozdravil. Pred novo vojašnico je srečal Borštnikovko, ki je dejala, da se je pripeljala iz Zaloga in bila v Udmatu v neki kleti. Šel je ob 1/6. uri zvečer z njo do »Narodne kavarne«. Ona je šla k dr. Majaronu radi onega vina, on jo je pa v »Narodni kavarni« čakal do 8. ure, pa je ni bilo. Znancev tedaj ni bilo v kavarni, pač pa bi ga markerja spoznala, ko bi ga videla. (V preiskavi ga nista spoznala. Opomba poroč.) Ob 1/9.

uri je prišel domov in sedel s Sitarjem in njegovo ženo skupaj do 11 ure zvečer.

Predsednik opomni, da je gospa Borštnikova želela govoriti z Ravnikom v preiskovalnem zaporu radi vina. Dasi je Ravniku preiskovalni sodnik strogo prepovedal o kaki drugi stvari govoriti, je vendar vprašal Borštnikovo, ako sta bila v ponedeljek skupaj. Borštnikova je dejala, da v ponedeljek ne, pač pa v torek.

Ravnik: Marija Borštnik se kot moja ljuba ne more siliti, da bi resnico govorila, in nočem, da bi se še zaslišala.

Predsednik: O konduktarju je trdil v v preiskovalnem zaporu najprej, da ne ve nič in še jedenkrat nič. Trdil je, da on ni bil tisti, ki je z Jugovicem govoril, v Kolizeju še ni nikdar bil, in da petaka še nikdar ni nikomur podaril. 23. oktobra pa si je to že premislil ter je približno tako izjavil, kot sedaj.

Tedaj je trdil, da je dejal žel. »sprevodniku«, ko mu je iz desetaka dal samo jeden petak: »Bova pa ostalo jedenkrat zapila, kadar skupaj prideva«. Smrtno bled je 11. novembra pred preiskovalnim sodnikom rekel: »Vest mi ne da miru. Šel bodem k spovedi ter povedal vse po pravici«. Potem je opisal dogodek, kakor je označeno v obtožnici.

(Konec prih.)

Telefonska in brzojavna poročila

Dunaj, 15. decembra. Za poslancema Kurz in Palfy je govoril v seji budgetnega odseka slov. posl. dr. Krek. Govornik je naglašal, da se v splošnem za slov. narod še nadaljuje s ponemčevalnimi in poitalijančevalnimi kakor tudi s potujčevalnimi tendencami, katere je vlada pri ostalih nemških narodih deloma že sama opustila. Štajersko, Koroško in Primorsko reprezentujejo bojišče, kjer obžaluje slovenski narod dan na dan ob novih grobovih izgube svoje posesti. Potujčevanje se ne vrši vsled naravnega razvoja stvari, marveč je umetno vzdrževan vničevalen boj proti narodu. In vendar je storil naš narod v avstrijski državi svojo dolžnost s tem, da je s svojo krvjo in kulturo zaprl pot Izlamu v naše kraje in ohranil katoličanstvo, ki je znamenje naše kulture. Rešiti treba vprašanje, so-li v Avstriji nadin podnarodi. Večina, ki brani načelo enakopravnosti, je izražala to načelo dosedaj samo s svojo eksistenco. Kakor hitro bi je pa hotela izvesti praktično, pade ona in vlada. Jugoslovani so bili vedno pepelčica vlade in slabotno dete večine. — Dr. Krek govori dalje o pravični zahtevi glede ustanovitve vseučilišča v Ljubljani in izjavlja konečno, vlada kot začasna ne bode rešila svoje naloge. S svojimi odredbami, kakor z razveljavitvijo jezikovnih naredb in imenovanjem uradnikov, ki so Slovencem sovražni, si ni zaslužila zaupanja Jugoslovanov. Vsled tega ji bodo pri glasovanju o budgetnem provizoriju izrazili svoje nezaupanje. — Nato se je razprava prekinila.

Dunaj, 15. decembra. Nagodbni odsek je po dvakratni volitvi izvolil poslanca Mengerja poročevalcem o kvotnem zakonu, potem pa pričel razpravo o porazdelitvenem zakonu. Po daljši, precej živahni debati je bil vsprejet predlog poslanca Dipaulija, naj se opusti glavna razprava in preide takoj k specialni razpravi. Govoril je poslanec Lecher, potem je bila seja prekinjena.

Dunaj, 15. decembra. Položaj tudi še danes ni jasen, vendar vse kaže, da se vlada s Čehi ne bo več dogovarjala. Čehi za ta slučaj napovedujejo najstrožjo opozicijo.

Rim, 15. decembra. V včerajšnjem konzistoriju je prekonizoval papež barona Skrbenskega praškim nadškofom.

Vojska v Južni Afriki.

Poraz, ki ga je doživel general Methuen pri Magerfonteinu, se je še le sedaj pokazal v jasni luči. Ne samo, da je izgubil, kakor sam pravi, 830 mož in blizu 70 večinoma višjih častnikov, in da šteje sedaj njegov najboljši holandski polk, takozvana »Black Watch«, črna straža, samo še 140 mož, marveč veliko večjega pomena je še njegov popoln moralen poraz. Tisti general, ki je menil v par dneh osvoboditi Kimberley, ki je dal napisati na svoje tovarne vozove: »iz Southam-

ptona v Pretorijo, ta mož se je moral z vso svojo ostalo armado v splošnem begu umakniti nazaj čez reko Modder, podreti za seboj pred nekaj dnevi z največjim naporom zgrajeni most in se skriti za visokimi nasipi, da se lažje brani pred event. burskimi naskoki. To ni karsibodi. Mož sicer skuša pomiriti javno mnenje v Angliji z zagotovilom: »Jaz sem v popolni varnosti«, toda vsakdo ve, da ta varnost že sedaj ni dosti bolja nego ona posadke v Kimberleyu, kajti s tem naj-novejim angleškim porazom ojuščeni Afrikan v Kaplandu bodo sedaj vedeli, kaj jim je storiti. Znano jim je, da bo general v malo dneh brez živeža in da krvavo potrebuje brze pomoči, in da je njegova usoda samo v njih rokah.

Z natalskega bojišča se vedno ni nikakih poročil, le to se javlja iz Frere, da se je general Barthon pomaknil za tri milje severno od Colensa.

London, 15. decembra. „Daily Telegraph“ poroča o zadnji bitki pri Modder - Riveru: Čete generala Methuena so skušale prodreti levo bursko krilo, a Buri so bili premočni. Napad na središče, kjer so bili dopoldne poraženi Holandci, se je cel dan nadaljeval. Poslednji so se trudili popraviti nesrečo, a brez uspeha. Njih polkovnik in major marki of Winchester sta padla.

London, 15. decembra. Vojnemu ministertvu brzojavlja general Methuen: Modder-River 12. dec. ob pol 8. uri zvečer: Ker so Buri danes zjutraj dobro zasedli svoje zakope, sem se s svojimi četami v najlepšem (!) redu pomaknil nazaj od reke Modder in se nahajam sedaj v popolni varnosti. Zvedel sem od vjetnikov, da imajo Buri velike izgube. Buri vsestransko skrbijo za moje ranjence. — 42. holandski polk, ki ga je vodil padli general Wanchope, šteje sedaj le še 140 mož.

London, 15. decembra. O porazu generala Gatacre poroča dodatno „Times“, da so imeli Buri le 4 ubite in 9 ranjenih. Angleške čete sploh niso napadale, ampak vse zbegane iskale izhoda, ne vedoč, kje je sovražnik. Bile so po celodnevni vožnji v odprtih vozovih pri največji vročini in celonočni hoji popolnoma utrajene.

London, 15. decembra. Poraz Methuen-ov smatrajo tukajšnji listi kot zelo resen, vendar se ujemajo v tem, da se še ne sme udati, marveč bojovati do konca. „Times“ naroča vladi, naj takoj pripravi novo armado 30.000 mož, in pravi, da veliko število prostovoljcev komaj čaka (!) kedaj pridejo v boj. — Vojni urad je sklenil mobilizirati 6., 7. in 8. divizijo.

London, 15. decembra. Glasom dosedaj objavljene liste o izgubah v bitki pri Magersfonteinu so izgubili Angleži 830 mož; izmed častnikov, večinoma višjih, je bilo 13 ubitih, 46 ranjenih in 7 ujetih.

Umrli so:

12. decembra. Katarina Thomas, računskega svétnika vdova, 83 let, Kongresni trg 4, otrpnenje pluč. — Gregor Praček, umirovljeni kaznični paznik, 75 let, Reber 15, otrpnenje pluč.

Telefon števil 135.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

V hiralnici:
12. decembra. Marija Pavlin, gostija, 82 let, cachexia.
V bolnišnici:
11. decembra. Ivan Cerar, gostja, 83 let, ostarelost.
12. decembra. Jakob Martinčič, dmar, 50 let, vsled raka. — Neža Kapler, zdravnikova vdova, 44 let, vsled raka.

Cena žitu na dunajski borzi dné 14. decembra 1899.

Za 100 kilogramov.			
Pšenica za pomlad	gl.	8.10	do gl. 8.11
Rž za pomlad	»	6.78	» » 6.79
Turšica za maj-junij	»	5.30	» » 5.31
Oves za pomlad	»	5.37	» » 5.38

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Den	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
14	9. zvečer	723.3	-8.7	sl. svzh.	snež	14.7
15	7. zjutraj	721.2	-5.3	sl. jzh.	snež	
	2. popol.	721.4	-2.1	sl. svzh.	oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura -10.9, normale: -15.°

Zahvala. 978 1-1

Vsem prijateljem in znancem, ki so nam povodom bolezni in smrti naše drage in nepozabne sestre, gospodične

Alojzije Turk

dali toli dokazov toplega sočutja, in za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu izreka podpisani v svojem in imenu svojih bratov Antona in Karola Turk najprišrčnejšo zahvalo.

Koroška Bela — Ljubljana, 14. dec. 1899.

Avgust Turk,
župnik.

Šivalnih strojev tovarniška zaloga

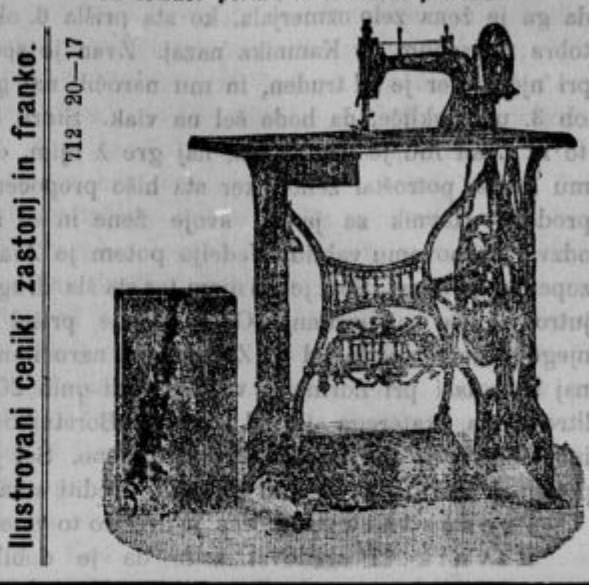
Ivana Jax-a

v Ljubljani, Dunajska cesta 13

priporoča svoje pripoznano najboljšo

šivalne stroje

za domačo porabo in obrtniške potrebe.

Izvrstna, naravna hrvaška

vina

priporoča iz svojega kleta

Mirko Broz v Zagrebu

Oddaja jih v sodih od 50, 100, 200, 300 l. itd. po 22, 23, 24, 25, 26 liter iz let 1895, 1896, 1897, 1898. Sode računam posebej ali nazaj jemljam franko. Vsa moja vina so analizirana in jamčim za njih naravnost.

726 50-44

979 1-1

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je v petek dné 15. decembra ob 2¹/₄ uri zjutraj v Mariboru preminola naša preljubljena mati, oziroma tašča in stara mati blagorodna gospa

Ivana Skale roj. Golob

po kratki a mučni bolezni previdena s svetimi zakramenti za umirajoče v 67. letu njene starosti.

Zemski ostanki predrage ranjke pripeljejo se v Ljubljano, kjer se bodo v soboto dne 16. t. m. ob 1¹/₄ uri na južnem kolodvoru blagoslovili in potem prepeljali na pokopališče k sv. Krištofu k zadnjemu počitku.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v župni cerkvi sv. Petra.

Preljubljeno pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.

Ljubljana, dné 15. decembra 1899.

Pavel Skale, Otmar Skale sina. — Franja Verhunc roj. Skale, Ivana Pokorn roj. Skale hčeri. — Anton Verhunc, Ignacij Pokorn zeta. — Alojzija Skale roj. Mayr. Marija Skale roj. Druškovice snahi. — Unukinje in unuki.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

BANKA Maks Veršec

v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet števil 847.533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto), obresti od dné do dné po 4¹/₂%. Poštno-hranilnišne položnice so na razpolago.

Dunajska borza

Dné 15. decembra.

Skupni državni dolg v notah	98	gld.	55	kr.
Skupni državni dolg v srebru	98	»	35	»
Avstrijska zlata renta 4%	115	»	80	»
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	98	»	95	»
Ogerska zlata renta 4%	115	»	85	»
Ogerska krona renta 4%, 200	94	»	90	»
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	908	»	—	»
Kreditne delnice, 160 gld.	375	»	10	»
London vista	121	»	10	»
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	»	02 ¹ / ₂	»
20 mark	11	»	80	»
20 frankov (napoleonidor)	9	»	61 ¹ / ₂	»
Italijanski bankovci	44	»	95	»
C. kr. cekini	5	»	70	»

Dné 13. decembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	167	gld.	50	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156	»	75	»
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199	»	50	»
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	»	—	»
Tisine srečke 4%, 100 gld.	137	»	25	»
Dunavske vravnave srečke 5%	123	»	25	»
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	106	»	50	»
Posojilo goriškega mesta	—	»	—	»
4% kranjsko deželno posojilo	—	»	—	»
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96	»	—	»
Priporitne obveznice državne železnice	209	»	50	»
» južne železnice 3%	164	»	50	»
» južne železnice 5%	118	»	75	»
» dolenskih železnice 4%	99	»	50	»

Kreditne srečke, 100 gld.	203	gld.	—	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	155	»	—	»
Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	19	»	90	»
Rudolfove srečke, 10 gld.	27	»	—	»
Salmove srečke, 40 gld.	86	»	25	»
St. Genois srečke, 40 gld.	85	»	75	»
Waldsteimove srečke, 20 gld.	93	»	—	»
Ljubljanske srečke	25	»	50	»
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	143	»	—	»
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3055	»	—	»
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	408	»	—	»
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	68	»	75	»
Splošna avstrijska stavbinska družba	100	»	—	»
Montanska družba avstr. pian.	270	»	25	»
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	209	»	50	»
Papirnih rubljev 100	127	»	87	»

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri zrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobika. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svéti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.